

การพัฒนามาตรวัดทักษะพ่อแม่ในการเลี้ยงดูลูกยุคดิจิทัล

Developing Instrument of Parenting Skills in the Digital Age

ปฐมา สุขทวี¹ เพ็ญภา กุลนภาดล² ภรภัทร เฮงอุดมทรัพย์³Pathama Suktawee¹ Pennapha Koolnaphadol² Pornpat Hengudomsub³¹นิสิตปริญญาเอก สาขาจิตวิทยาการปรึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา¹Doctoral degree student, Counseling Psychology Program, Faculty of Education, Burapha University

Corresponding Author, E-mail: frainzsky@gmail.com

²รองศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาประยุกต์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

Associate Professor Dr., Department of Research and Applied Psychology,

Faculty of Education, Burapha University

E-mail: pennapha@buu.ac.th

³รองศาสตราจารย์ ดร. คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา³Associate Professor Dr., Faculty of Nursing, Burapha University

E-mail: pornpath@buu.ac.th

Received: February 24, 2023; Revised: April 20, 2023; Accepted: April 26, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนามาตรวัดทักษะพ่อแม่ในการเลี้ยงดูลูกยุคดิจิทัล 2) ศึกษาระดับของทักษะพ่อแม่ในการเลี้ยงดูลูกยุคดิจิทัล กลุ่มตัวอย่าง คือ พ่อหรือแม่ที่มีลูกอายุ 13 – 15 ปี ที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย และเป็นผู้เลี้ยงดูลูกในช่วงอายุดังกล่าว ที่ได้จากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ มาตรวัดทักษะพ่อแม่ในการเลี้ยงดูลูกยุคดิจิทัล สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบของทักษะพ่อแม่ในการเลี้ยงดูลูกยุคดิจิทัล ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1) ทักษะการสร้างความสัมพันธ์เชิงบวก 2) ทักษะการควบคุมพฤติกรรม 3) ทักษะการเป็นตัวอย่างของพฤติกรรม 4) ทักษะการเคารพในความเป็นปัจเจกบุคคลของลูก 5) ทักษะการสนับสนุนและคุ้มครอง 6) ทักษะการเรียนรู้โลกดิจิทัล ผลการพัฒนามาตรวัดทักษะพ่อแม่ในการเลี้ยงดูลูกยุคดิจิทัล ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่ 2 (Secondary Confirmatory Factor Analysis) พบว่า แบบจำลองมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (Model Fit) พิจารณาได้จากค่า $\chi^2 = 1437.27$ df = 489 P-value = .00000, $\chi^2/df = 2.93$, RMSEA = .040, RMR = .018, SRMR = .043, CFI = .98, GFI = .93, AGFI = .92, CN = 497.78 และระดับภาพรวมของทักษะพ่อแม่ในการเลี้ยงดูลูกยุคดิจิทัล พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.36 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทักษะการสร้างความสัมพันธ์เชิงบวก มีค่าเฉลี่ย 3.37 ทักษะการควบคุมพฤติกรรม มีค่าเฉลี่ย 3.38 ทักษะการเป็นตัวอย่างของพฤติกรรม มีค่าเฉลี่ย 3.37 ทักษะการเคารพในความเป็นปัจเจกบุคคลของลูก มีค่าเฉลี่ย 3.37 ทักษะการสนับสนุนและคุ้มครอง มีค่าเฉลี่ย 3.37 และ ทักษะการเรียนรู้โลกดิจิทัล มีค่าเฉลี่ย 3.29

คำสำคัญ: ทักษะพ่อแม่, การเลี้ยงดูลูกยุคดิจิทัล, การวิเคราะห์องค์ประกอบ

Abstract

This study aimed to 1) develop instrument of parenting skills in the digital age 2) study the level of parenting skills in the digital age. The sample was parents with children aged 13 – 15 living in Thailand and is raising children at that age. The sample using multi-stage sampling. The research tools used were parenting skills in the digital age's test. The statistical methods used to analyze the research data were means, standard deviation, and Confirm Factor Analysis. The result found that parenting skills in the digital age consisted of 6 elements; Positive relationship skills, Behavior control skills, Behavior modeling skills, Individual Respect Skills, Support and protection skills and Digital learning skills. The developed model can explain parenting skills in the digital age is associated with empirical data; $\chi^2 = 1437.27$ df = 489 P-value = .00000, $\chi^2 / df = 2.93$, RMSEA = .040, RMR = .018, SRMR = .043, CFI = .98, GFI = .93, AGFI = .92, CN = 497.78. The overall level of parenting skills in the digital age was found that a moderate level with an average of 3.36. Considering each aspect, it was found that a positive relationship skills with an average of 3.37, a behavior control skills with an average of 3.38, a behavior modeling skills with an average of 3.37, a individual respect skills with an average of 3.37, a support and protection skills with an average of 3.37 and a digital learning skills with an average of 3.29

Keywords: Parenting Skills, Parenting in the Digital Age, Factor Analysis

บทนำ

ครอบครัวในปัจจุบันต้องเผชิญความท้าทายกับสภาวะการเปลี่ยนแปลงอันเป็นผลมาจากโครงสร้างภายในครอบครัวและปัจจัยสิ่งแวดล้อมในชุมชน ค่านิยมของสังคม และผลกระทบจากสิ่งแวดล้อม ที่เปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย รวมทั้งเทคโนโลยีสมัยใหม่ ทำให้ความสัมพันธ์และรูปแบบการดำเนินชีวิตของครอบครัวไทยในปัจจุบันมีความแตกต่างไปจากครอบครัวไทยในอดีต หลายครอบครัวกำลังเผชิญกับความท้าทายในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ เทคโนโลยี ภาวะโรคระบาด การจัดการอารมณ์ของคนในครอบครัว หรือแม้กระทั่งความขัดแย้งของสมาชิกในครอบครัว ที่ค่อย ๆ ก่อตัวขึ้น (อรณพ พินิจวงศ์ศิริ และคณะ, 2567) ซึ่งการเข้าถึงเทคโนโลยีและสื่อออนไลน์ได้อย่างรวดเร็วนี้ พ่อแม่จำเป็นต้องเข้าใจและมีบทบาทในการช่วยเหลือลูกให้มีทักษะในการใช้ชีวิตในยุคดิจิทัล (นฤมล พงษ์ประเสริฐ และคณะ, 2021) ดังนั้นวิธีการอบรมเลี้ยงดูจึงต้องปรับเปลี่ยนไปตามยุคสมัย พ่อแม่ต้องเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ไปพร้อมกับลูกปรับตัวให้เข้ากับโลกที่เปลี่ยนแปลงไป พัฒนาทักษะของตนเองอยู่เสมอเพื่อเพิ่มทักษะการเลี้ยงดูลูกที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้นการพัฒนาทักษะของพ่อแม่ในการเลี้ยงดูจึงเป็นเรื่องสำคัญมากในยุคดิจิทัล (สุวัชรภรณ์ สวยาธรรณ และคณะ, 2566) ซึ่งการที่เทคโนโลยีมีความก้าวหน้าก็ทำให้พลเมืองในประเทศรวมถึงพ่อแม่ในยุคนี้ต้องสามารถจัดการกับการใช้เทคโนโลยีได้อย่างสร้างสรรค์และรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงในโลกยุคดิจิทัล (พิมพ์ลักษณ์ เจริญวานิชกร และคณะ, 2566)

ปัจจุบันเทคโนโลยีเข้ามามีความสำคัญในการดำเนินชีวิตประจำวัน บุคคลทุกวัยสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้อย่างง่ายดายและรวดเร็ว บุคคลมีความสะดวกในการติดต่อสื่อสารกันมากขึ้น สื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ เข้ามามีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตของบุคคลยุคนี้เป็นอย่างมาก และสื่อออนไลน์ยังส่งผลต่อการดำเนินชีวิตตลอดจนรูปแบบการใช้ชีวิตของบุคคลในยุคปัจจุบัน จะเห็นได้จากสถิติการใช้อินเทอร์เน็ตของประเทศไทยในปี 2566 พบว่า ผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตใน

เมืองไทยมีจำนวนอยู่ที่ 61.21 Users โดยคิดเป็นจำนวน 85.3 เปอร์เซนต์จากจำนวนประชากร (Simon Kemp, 2023) ผลการสำรวจจำนวนชั่วโมงการใช้งานอินเทอร์เน็ตปี พ.ศ. 2561 – 2565 พบว่า จำนวนชั่วโมงเฉลี่ยการใช้งานอินเทอร์เน็ตของคนไทยสูงอย่างต่อเนื่อง มีจำนวนการใช้งานเฉลี่ยตามลำดับดังนี้ ปี 2561 ใช้งานเฉลี่ย 10 ชั่วโมง 5 นาที ปี 2562 ใช้งานเฉลี่ย 10 ชั่วโมง 22 นาที ปี 2563 ใช้งานเฉลี่ย 11 ชั่วโมง 25 นาที ปี 2564 ใช้งานเฉลี่ย 10 ชั่วโมง 35 นาที และ ปี 2565 ใช้งานเฉลี่ย 7 ชั่วโมง 4 นาที (สำนักยุทธศาสตร์สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม, 2565) เนื่องจากเทคโนโลยีเข้ามามีผลกระทบกับการดำเนินชีวิตประจำวันของทุกคนรอบตัว พ่อแม่หลายคนหิบบ่นเทคโนโลยีให้ลูกเพราะไม่มีเวลาในการเล่นกับลูก และเมื่อลูกมีโทรศัพท์หรือแท็บเล็ตอยู่ในมือ ลูกจะสามารถอยู่หนึ่ง ๆ ได้ ทำให้พ่อแม่มีเวลาในการทำภารกิจต่าง ๆ อีกทั้งพ่อแม่หลายคนมีความเชื่อว่าเด็กควรต้องหัดเรียนรู้เทคโนโลยีให้เร็วเพราะจะได้ตามทันโลกโดยไม่คาดคิดถึงผลกระทบที่จะตามมา จากสถานการณ์ดังกล่าวข้างต้น พ่อแม่ยุคดิจิทัลจึงจำเป็นต้องมีทักษะในการเลี้ยงดูลูกตามยุคสมัยและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป

จากการทบทวนวรรณกรรม ผู้วิจัยพบว่ามีงานวิจัยที่นำเสนอประเด็นทักษะพ่อแม่ที่น่าสนใจ ที่กล่าวถึง ทักษะพ่อแม่ที่ควรมีในทุกยุคสมัย ประกอบด้วย ทักษะการสื่อสาร ทักษะการดูแลเอาใจใส่ ทักษะการจัดการกับลูก ทักษะการจัดสภาพแวดล้อมที่พร้อมสำหรับการเสริมสร้างพัฒนาการตามวัยของลูก และทักษะการทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างพ่อแม่-ลูก (Reed, Van Egeren and McKelvey, 2009) นอกจากนี้ Pinheiro-Carozzo, Gato, Fontaine and Murta (2020) ได้ระบุเพิ่มเติมถึงทักษะพ่อแม่ในยุคดิจิทัลที่ควรมี ได้แก่ ทักษะด้านการควบคุมอารมณ์ ทักษะการควบคุมการลงโทษ ทักษะการให้สิทธิและอิสระ ทักษะการกำกับดูแลพฤติกรรม และทักษะการมีความรับผิดชอบต่องานหน้าที่ของตนเอง สอดคล้องกับ World Health Organization [WHO] (2007) ได้พัฒนารอบแนวคิดเพื่ออธิบายความสำคัญของบทบาทและทักษะของพ่อแม่ที่จะมีผลต่อความเป็นอยู่ของวัยรุ่นในเชิงบวกไว้ว่า ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 สายสัมพันธ์ เป็นการสร้างความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างพ่อแม่และลูก องค์ประกอบที่ 2 ได้แก่ การควบคุมพฤติกรรม ซึ่งเป็นการเฝ้าระวังและให้คำแนะนำด้านการกระทำแก่ลูกภายใต้ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน องค์ประกอบที่ 3 ได้แก่ การเคารพในความเป็นปัจเจกบุคคลของลูก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในวัยรุ่น องค์ประกอบที่ 4 ได้แก่ การสร้างตัวแบบของพฤติกรรมที่เหมาะสม องค์ประกอบที่ 5 ได้แก่ การสนับสนุนและคุ้มครอง นอกจากนี้ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์พ่อแม่ที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย พบว่า พ่อแม่ที่ให้สัมภาษณ์เห็นด้วยกับทักษะทั้ง 5 ตามที่ผู้วิจัยทบทวนวรรณกรรมมา แต่มีประเด็นที่น่าสนใจเพิ่มเติม คือ พ่อแม่ผู้ให้สัมภาษณ์เห็นว่า ทักษะทางการเรียนรู้โลกดิจิทัล เรียนรู้การใช้แอปพลิเคชัน การใช้สื่อออนไลน์ เป็นเรื่องสำคัญในยุคสมัยปัจจุบัน ผู้วิจัยจึงขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบทักษะพ่อแม่ในการเลี้ยงดูลูกยุคดิจิทัล พบว่า ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยกับการเพิ่มทักษะการเรียนรู้โลกดิจิทัล เพื่อให้เท่าทันกับสภาพสังคมปัจจุบัน ดังนั้นมาตรวัดทักษะพ่อแม่ฉบับนี้จึงประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ คือ 1) ทักษะการสร้างสายสัมพันธ์เชิงบวก 2) ทักษะการควบคุมพฤติกรรม 3) ทักษะการเป็นตัวอย่างของพฤติกรรม 4) ทักษะการเคารพในความเป็นปัจเจกบุคคลของบุตร 5) ทักษะการสนับสนุนและคุ้มครอง 6) ทักษะการเรียนรู้โลกดิจิทัล

จากเหตุผลและความเป็นมาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาและพัฒนาองค์ประกอบทักษะพ่อแม่ในการเลี้ยงดูลูกยุคดิจิทัล โดยผู้วิจัยจะพัฒนามาตรวัดทักษะพ่อแม่ในการเลี้ยงดูลูกยุคดิจิทัล ศึกษาองค์ประกอบของทักษะพ่อแม่ในการเลี้ยงดูลูกยุคดิจิทัลและศึกษาระดับทักษะพ่อแม่ในการเลี้ยงดูลูกยุคดิจิทัลของพ่อแม่ที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย ซึ่งจะเป็นประโยชน์สำหรับพ่อแม่ในการเลี้ยงดูลูกยุคดิจิทัลให้มีประสิทธิภาพ

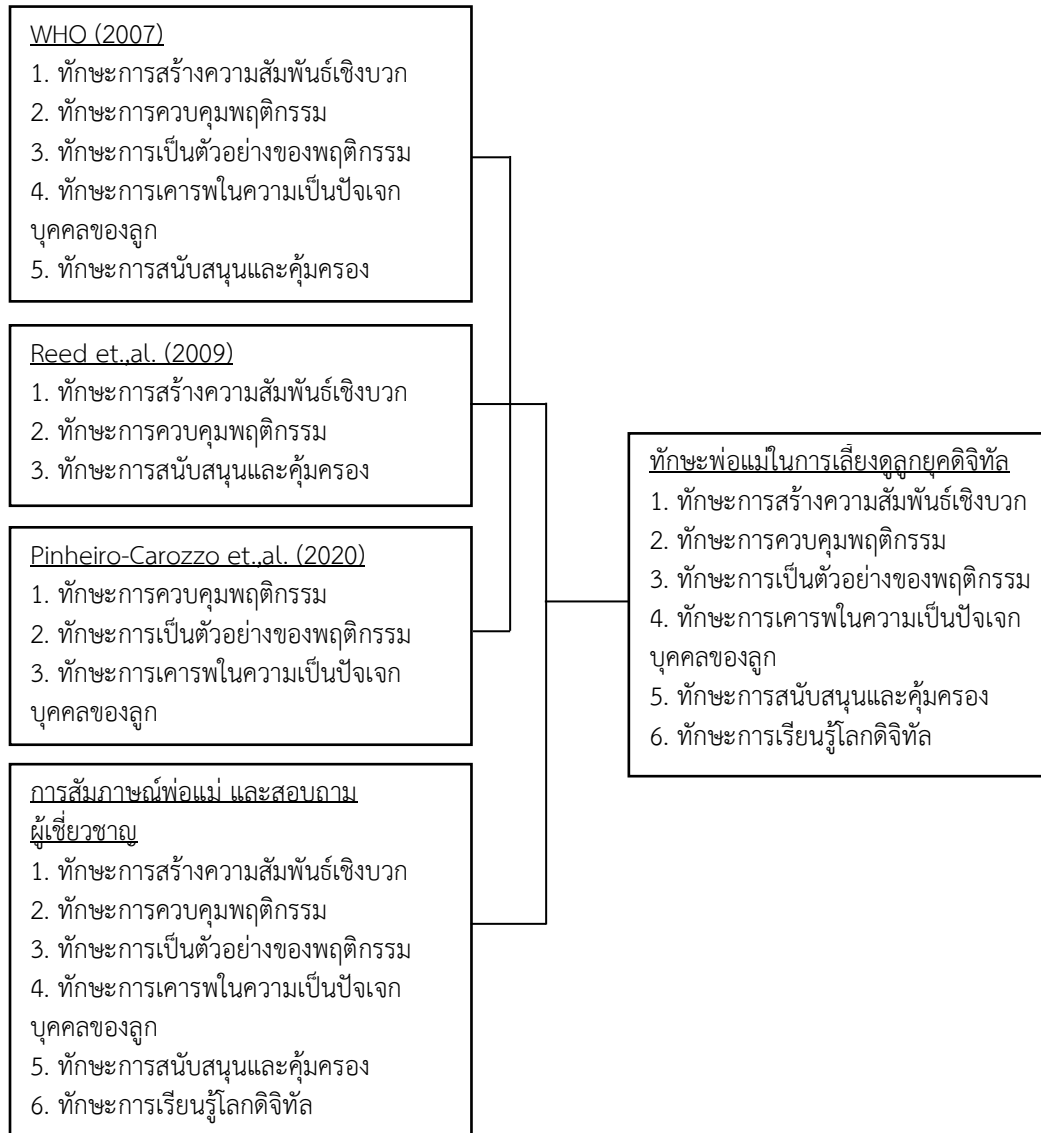
วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนามาตรวัดทักษะพ่อแม่ในการเลี้ยงดูลูกยุคดิจิทัล
2. เพื่อศึกษาระดับทักษะพ่อแม่ในการเลี้ยงดูลูกยุคดิจิทัล

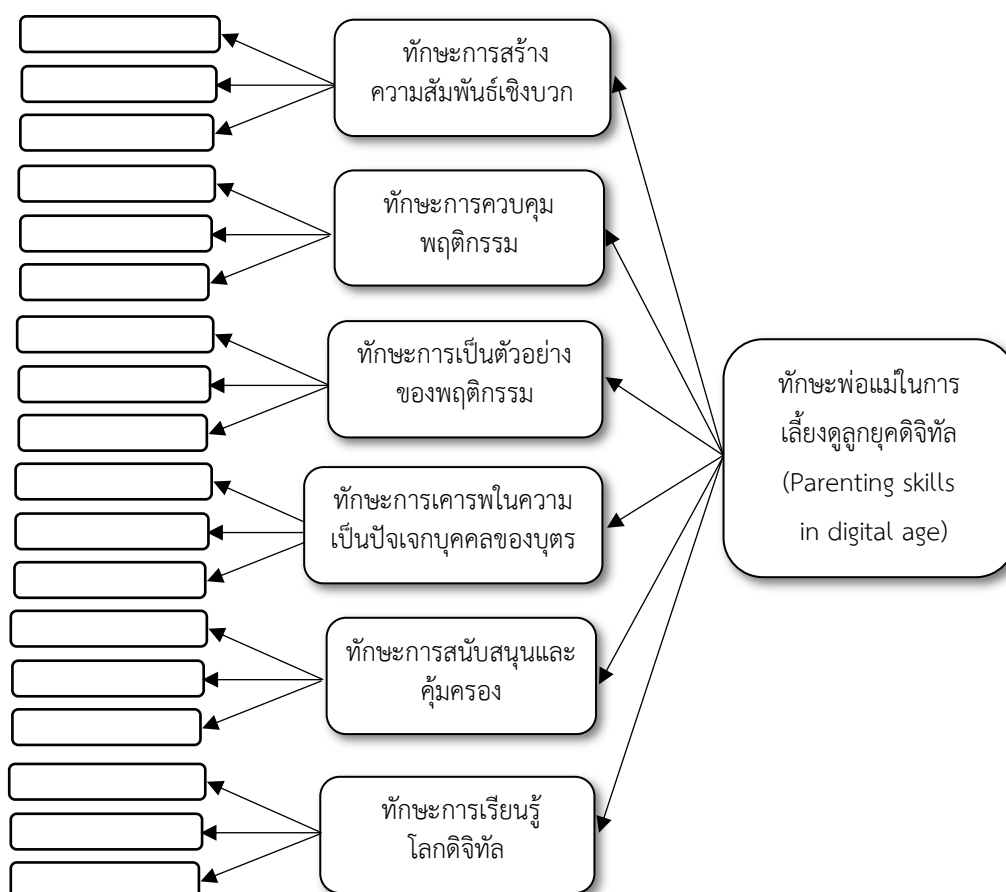
สมมติฐานการวิจัย

มาตรวัดทักษะพ่อแม่ในการเลี้ยงดูลูกยุคดิจิทัลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการศึกษาทักษะพ่อแม่ในการเลี้ยงดูลูกยุคดิจิทัล

ภาพ 2 กรอบแนวคิดการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. มาตรวัดทักษะพ่อแม่ในการเลี้ยงดูลูกยุคดิจิทัลที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น จำนวน 50 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ อยู่ระหว่าง 0.223 – 0.897 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.965 และมีค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหา โดยใช้สูตร ดัชนีความสอดคล้อง (Item Objective Congruence) 0.5 ขึ้นไปทุกข้อ

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร/ตัวอย่าง

ประชากร คือ พ่อหรือแม่ที่มีลูกอายุ 13-15 ปี ที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย ซึ่งไม่ทราบค่าประชากร

ตัวอย่าง คือ พ่อหรือแม่ที่มีลูกอายุ 13-15 ปี ที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย ที่ได้จากการคัดเลือกตัวอย่างด้วยวิธีการ สุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multiple-stage random sampling) โดยคำนวณสัดส่วนตัวอย่างจากหลักการวิเคราะห์ องค์ประกอบเชิงยืนยันที่ว่าจำนวนตัวอย่างที่เหมาะสม ควรมีจำนวน 10-20 เท่าของตัวแปรสังเกตได้ (Whittaker, T. A., & Schumacker, R. E., 2022) มีขั้นตอนการได้มาซึ่งตัวอย่างดังนี้

1. ผู้วิจัยได้คัดเลือกตัวอย่างแบบการสุ่มหลายขั้นตอน (Multiple-stage random sampling) โดยคำนวณ สัดส่วนตัวอย่างจากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันว่าจำนวนตัวอย่างที่เหมาะสมควรมีจำนวน 10-20 เท่าของตัวแปรสังเกตได้ (Whittaker, T. A., & Schumacker, R. E., 2022) ได้ตัวอย่างทั้งสิ้น 1,000 คน เพื่อให้ตัวอย่างมีความ

ครอบคลุมและพิจารณาบนพื้นฐานความเป็นไปได้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยจึงได้กำหนดตัวอย่างเพิ่มอีก 20% รวมทั้งสิ้นผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 1,200 คน เพื่อให้ได้ข้อมูลเพียงพอในกรณีที่มีการตอบคำถามไม่สมบูรณ์

2. ผู้วิจัยแบ่งประชากรทั้งหมดตามภูมิภาค ออกเป็น 6 ภาค โดยใช้เกณฑ์ทางภูมิศาสตร์ ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันตก ภาคตะวันออก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้

3. ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มจังหวัดโดยใช้การสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยวิธีจับสลาก จากทั้งหมด 6 ภาคได้จำนวนทั้งสิ้น 6 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดกรุงเทพมหานคร จังหวัดเพชรบุรี จังหวัดชลบุรี จังหวัดขอนแก่น จังหวัดสงขลา การวิจัยครั้งนี้กำหนดขนาดตัวอย่างของแต่ละจังหวัดที่สุ่มมาเป็นจังหวัดละ 200 คน โดยไม่ต้องมีการแบ่งสัดส่วน โดยแต่ละจังหวัดแบ่งเก็บข้อมูลได้แก่ กลุ่มพ่อ 100 คน และกลุ่มแม่ 100 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 1,200 คน

4. ผู้วิจัยได้ประสานงานกับบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น โรงเรียน ชุมชน เป็นต้น เพื่อประชาสัมพันธ์และดำเนินการเก็บข้อมูลมาตรวจวัดแบบออนไลน์โดยส่ง QR Code ผ่านทาง Facebook และ Line application และได้รับข้อมูลกลับมาทั้งสิ้น 1,200 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ขั้นตอนวิธีสำเร็จรูป เพื่อวิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง และวิเคราะห์สถิติพื้นฐาน หาความเชื่อมั่นของแบบวัด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น

2. วิเคราะห์ความเที่ยงตรงตามเนื้อหา โดยใช้สูตรดัชนีความสอดคล้อง (Item Objective Congruence) เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามเชิงปฏิบัติการ

3. วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นแบบความสอดคล้องภายในโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient)

4. การแสดงค่าความสัมพันธ์รายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับ โดยใช้สูตรสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation: r_{xy})

5. การวิเคราะห์องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ทักษะพ่อแม่ในการเลี้ยงดูลูกยุคดิจิทัล ใช้สถิติวิเคราะห์ องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสอง (Confirmation Factor Analysis: CFA) เพื่อทดสอบยืนยันโครงสร้างทักษะพ่อแม่ในการเลี้ยงดูลูกยุคดิจิทัล

6. สร้างเกณฑ์ปกติ (Norms) ในรูปคะแนนที่ปกติ (Normalized T-score) เพื่อได้เกณฑ์การแปลความหมายของมาตราวัดทักษะพ่อแม่ในการเลี้ยงดูลูกยุคดิจิทัล

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นพ่อหรือแม่ที่มีลูกอายุ 13 – 15 ปี ที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย และเป็นผู้เลี้ยงดูลูกในช่วงอายุดังกล่าว จำนวน 1,200 คน โดยแบ่งผลการศึกษาและพัฒนามาตราวัดทักษะพ่อแม่ในการเลี้ยงดูลูกยุคดิจิทัลออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาและพัฒนามาตรวัดทักษะพ่อแม่ในการเลี้ยงดูลูกยุคดิจิทัล

1. ผลการศึกษามาตรวัดทักษะพ่อแม่ในการเลี้ยงดูลูกยุคดิจิทัล ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่ 2 (Secondary Confirmatory Factor Analysis) ผู้วิจัยได้พัฒนามาตรวัด 6 ด้าน จำนวน 50 ข้อคำถาม ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1,200 คน นำมาตรวจสอบค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Discriminate Power) ด้วยวิธีการหาค่าสหสัมพันธ์คะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Corrected Item-total correlation) แต่ละด้าน โดยกำหนดข้อคำถามที่มีค่าน้อยกว่า .20 จะไม่ผ่านเกณฑ์ในการคัดเลือก พบว่า มีข้อคำถามจำนวน 12 ข้อ ที่ไม่ผ่านเกณฑ์ดังกล่าว จึงมีข้อคำถามที่ผ่านเกณฑ์ในการนำมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่ 2 (Secondary Confirmatory Factor Analysis) ใน 6 ด้าน รวมจำนวน 38 ข้อ

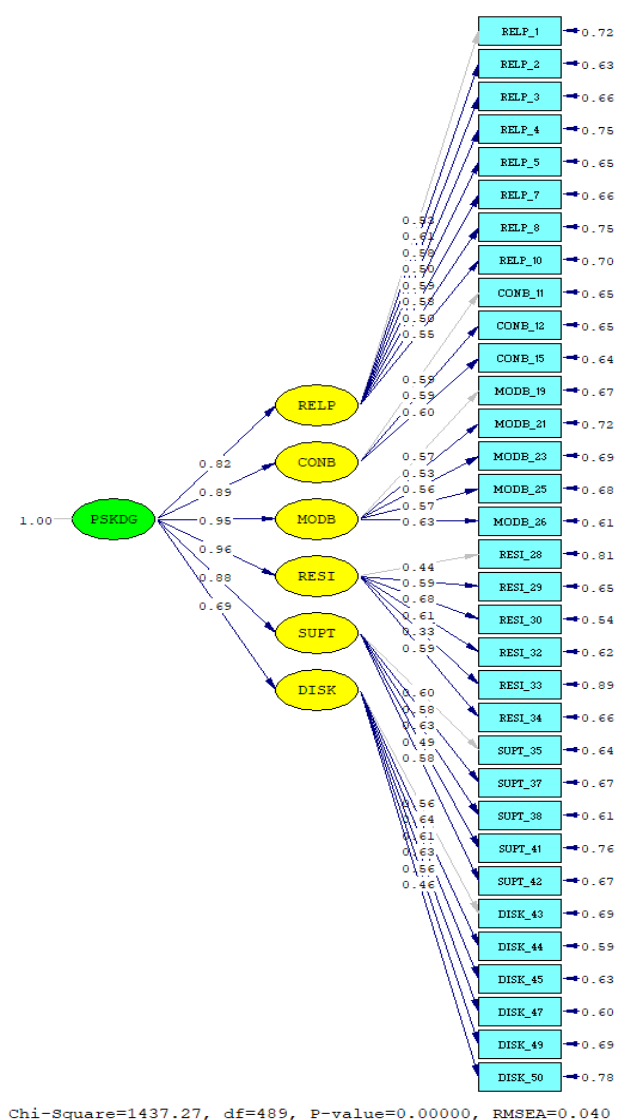
หลังจากนั้นนำข้อคำถามใน 6 ด้าน รวมจำนวน 38 ข้อ ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่ 2 (Secondary Confirmatory Factor Analysis) พบว่าแบบจำลองตามสมมติฐาน (Hypothesis Model) ยังไม่กลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ($\chi^2 = 2466.52$ df = 659 P-value = .00000, $\chi^2/df = 3.74$, RMSEA = .048, RMR = .023, SRMR = .050, CFI = .96, GFI = .90, AGFI = .89, CN = 407.33) จึงได้ดำเนินการปรับแก้แบบจำลองโดยการตรวจสอบค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐาน (Standardize Factor Loading) แล้วจึงทำการตัดข้อคำถามที่มีค่าน้อยกว่า .30 ออกไปจากแบบจำลอง เนื่องจากยังไม่ผ่านเกณฑ์ตามที่กำหนดไว้ได้แก่ CONB_13, CONB_14, CONB_16, CONB_17, CONB_18 รวมจำนวน 5 ข้อคำถาม พบว่าแบบจำลองมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (Model Fit) ($\chi^2 = 1437.27$ df = 489 P-value = .00000, $\chi^2/df = 2.93$, RMSEA = .040, RMR = .018, SRMR = .043, CFI = .98, GFI = .93, AGFI = .92, CN = 497.78)

จากค่าดัชนีความกลมกลืนดังกล่าวของแบบจำลองสมการโครงสร้าง ที่ได้ดำเนินการปรับแก้ (Adjusted model) พบว่า มีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่งพิจารณาจากดัชนีความกลมกลืน (Fit index) ดังนี้ $\chi^2 = 1437.27$ df = 489 P-value = .00000 ยังไม่ผ่านเกณฑ์เพราะยังมีนัยสำคัญทางสถิติ (P-Value < .05) (Joreskog & Sorbom, 1996) แต่อย่างไรก็ตาม เนื่องจากค่าสถิติทดสอบ χ^2 มีความอ่อนไหวกับขนาดกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยจึงได้พิจารณาจากค่า χ^2/df ร่วมด้วย ซึ่งพบว่า มีค่าเท่ากับ 2.93 ซึ่งถือว่า ผ่านเกณฑ์ตามที่กำหนด เพราะมีค่าน้อยกว่า 5.00 (Tabachnick & Fidell, 2019) RMSEA = .040 ซึ่งถือว่า ผ่านเกณฑ์ตามที่กำหนด เพราะมีค่าน้อยกว่า .05 (MacCallum et al, 1996) RMR = .018 ผ่านเกณฑ์ เพราะมีค่าน้อยกว่า .05 (Diamantopoulos & Siguaw, 2000) SRMR = .043 ผ่านเกณฑ์ เพราะมีค่าน้อยกว่า .05 (Diamantopoulos & Siguaw, 2000) CFI = .98 ผ่านเกณฑ์ เพราะมีค่ามากกว่า .90 (Tabachnick & Fidell, 2019) GFI = .93 ผ่านเกณฑ์ เพราะมีค่ามากกว่า .90 (Tabachnick & Fidell, 2019) AGFI = .92 ผ่านเกณฑ์ เพราะมีค่าเท่ากับ .90 (Tabachnick & Fidell, 2019) และ CN = 497.78 ผ่านเกณฑ์ เพราะมีค่ามากกว่า 200.00 (Joreskog & Sorbom, 1996) จากค่าดัชนีความกลมกลืนดังกล่าว จึงสรุปได้ว่า แบบจำลองสมการโครงสร้างที่ดำเนินการปรับแก้ (Adjusted model) มีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และการประมาณค่าพารามิเตอร์ในแบบจำลองดังกล่าวจึงเป็นที่ยอมรับได้ ผลการวิเคราะห์ มีรายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบค่าสถิติที่คำนวณได้กับเกณฑ์ เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ของแบบจำลองสมการโครงสร้างปรับแก้ (n = 1,200)

รายการเกณฑ์	เกณฑ์ที่กำหนด (Joreskog & Sorbom, 1996)	ค่าสถิติของ แบบจำลอง	การพิจารณา
Likelihood ratio chi-square statistic (χ^2)	P-value มากกว่า หรือเท่ากับ .05 (Joreskog & Sorbom, 1996)	$\chi^2 = 1437.27$ df = 489 P-value = .00000	ไม่ผ่าน
Relative χ^2 (χ^2 / df)	น้อยกว่า หรือเท่ากับ 5.00 (Tabachnick & Fidell, 2007)	2.93	ผ่าน
Root mean squared error of approximation (RMSEA)	น้อยกว่า หรือเท่ากับ .05 (MacCallum et al., 1996)	.40	ผ่าน
Root mean squared residuals (RMR)	น้อยกว่า หรือเท่ากับ .05 (Diamantopoulos & Siguaw, 2000)	.018	ผ่าน
Standardized root mean Squared residual (SRMR)	น้อยกว่า หรือเท่ากับ .05 (Diamantopoulos & Siguaw, 2000)	.043	ผ่าน
Comparative fit index (CFI)	มากกว่า หรือเท่ากับ .90 (Fan et al., 1999)	.98	ผ่าน
Goodness of fit index (GFI)	มากกว่า หรือเท่ากับ .90 (Tabachnick & Fidell, 2007)	.93	ผ่าน
Adjusted goodness of Fit index (AGFI)	มากกว่า หรือเท่ากับ .90 (Tabachnick & Fidell, 2007)	.92	ผ่าน
Critical N (CN)	มากกว่า หรือเท่ากับ 200 (Joreskog & Sorbom, 1996)	497.78	ผ่าน

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่า ดัชนีความกลมกลืนของแบบจำลองสมการโครงสร้างที่ได้ดำเนินการปรับแก้ มีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่งพิจารณาจากดัชนีความกลมกลืน (Fit index) ดังนี้ $\chi^2 = 1437.27$ df = 489 P-value = .00000, χ^2 / df = 2.93, RMSEA = .040, RMR = .018, SRMR = .043, CFI = .98, GFI = .93, AGFI = .92, CN = 497.78 จากค่าดัชนีความกลมกลืนดังกล่าว จึงสรุปได้ว่า แบบจำลองสมการโครงสร้างที่ดำเนินการปรับแก้ (Adjusted model) มีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และการประมาณค่าพารามิเตอร์ในแบบจำลองดังกล่าว จึงเป็นที่ยอมรับได้ รายละเอียดดังภาพ 3

ภาพ 3 แบบจำลองมาตรวัดทักษะพ่อแม่ในการเลี้ยงดูลูกยุคดิจิทัล (n=1,200)

2. ผลการศึกษาเกณฑ์มาตรฐาน และระดับของทักษะพ่อแม่ในการเลี้ยงดูลูกยุคดิจิทัล

ดำเนินการกำหนดเกณฑ์มาตรฐาน (Norm) ของทักษะพ่อแม่ในการเลี้ยงดูลูกยุคดิจิทัล โดยอาศัยเทคนิคการหาค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ (Percentile) ได้แก่

- ค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ ระหว่าง 0 – 33.33 แปลว่า ระดับน้อย
- ค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ ระหว่าง 33.34 – 66.66 แปลว่า ระดับปานกลาง
- ค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ ระหว่าง 66.67 – 100.00 แปลว่า ระดับมาก

โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการการศึกษาเกณฑ์มาตรฐาน และระดับของทักษะพ่อแม่ในการเลี้ยงดูลูกยุคดิจิทัล (n=1,200)

ตัวแปร	กำหนดเกณฑ์มาตรฐาน			แปลผล
	Percentile/ เกณฑ์ค่าเฉลี่ย			
	0 – 33.33	33.34 – 66.66	66.67 – 100.00	
	น้อย	ปานกลาง	มาก	
1. ทักษะการสร้างความสัมพันธ์เชิงบวก (RELP)	1.00 - 3.25	3.26 - 3.50	3.51 – 4.00	ปานกลาง
2. ทักษะการควบคุมพฤติกรรม (CONB)	1.00 - 3.00	3.01- 3.66	3.67 – 4.00	ปานกลาง
3. ทักษะการเป็นตัวอย่างของพฤติกรรม (MODB)	1.00 - 3.20	3.21- 3.60	3.61 – 4.00	ปานกลาง
4. ทักษะการเคารพในความเป็นปัจเจกบุคคลของลูก (RESI)	1.00 - 3.16	3.17 - 3.66	3.67 – 4.00	ปานกลาง
5. ทักษะการสนับสนุนและคุ้มครอง (SUPT)	1.00 - 3.20	3.21- 3.60	3.61 – 4.00	ปานกลาง
6. ทักษะการเรียนรู้โลกดิจิทัล (DISK)	1.00 - 3.16	3.17 - 3.50	3.51 – 4.00	ปานกลาง
ทักษะพ่อแม่ในการเลี้ยงดูลูกยุคดิจิทัล (PSKDG)	1.00 - 3.24	3.25 - 3.53	3.54 – 4.00	ปานกลาง

ตอนที่ 2 การศึกษาระดับของทักษะพ่อแม่ในการเลี้ยงดูลูกยุคดิจิทัล

ผลการศึกษาในระดับของทักษะพ่อแม่ในการเลี้ยงดูลูกยุคดิจิทัลแบ่งออกเป็น 6 ทักษะ ได้แก่ ทักษะการสร้างความสัมพันธ์เชิงบวก (RELP) ทักษะการควบคุมพฤติกรรม (CONB) ทักษะการเป็นตัวอย่างของพฤติกรรม (MODB) ทักษะการเคารพในความเป็นปัจเจกบุคคลของลูก (RESI) ทักษะการสนับสนุนและคุ้มครอง (SUPT) และ ทักษะการเรียนรู้โลกดิจิทัล (DISK) แสดงผลดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการศึกษาระดับของทักษะพ่อแม่ในการเลี้ยงดูลูกยุคดิจิทัล (n=1,200)

ตัวแปร	M	S.D.	แปลผล
1. ทักษะการสร้างความสัมพันธ์เชิงบวก (RELP)	3.37	.39	ปานกลาง
2. ทักษะการควบคุมพฤติกรรม (CONB)	3.38	.48	ปานกลาง
3. ทักษะการเป็นตัวอย่างของพฤติกรรม (MODB)	3.37	.45	ปานกลาง
4. ทักษะการเคารพในความเป็นปัจเจกบุคคลของลูก (RESI)	3.37	.40	ปานกลาง
5. ทักษะการสนับสนุนและคุ้มครอง (SUPT)	3.37	.41	ปานกลาง
6. ทักษะการเรียนรู้โลกดิจิทัล (DISK)	3.29	.44	ปานกลาง
ภาพรวมทักษะพ่อแม่ในการเลี้ยงดูลูกยุคดิจิทัล	3.36	.33	ปานกลาง

ตารางที่ 3 พบว่า ระดับของทักษะพ่อแม่ในการเลี้ยงดูลูกยุคดิจิทัลในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.36 เมื่อพิจารณารายทักษะ พบว่า ทั้ง 6 ทักษะ อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยดังนี้ ทักษะการสร้าง

ความสัมพันธ์เชิงบวก (RELP) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.37 ทักษะการควบคุมพฤติกรรม (CONB) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.38 ทักษะการเป็นตัวอย่างของพฤติกรรม (MODB) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.37 ทักษะการเคารพในความเป็นปัจเจกบุคคลของลูก (RESI) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.37 ทักษะการสนับสนุนและคุ้มครอง (SUPT) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.37 และ ทักษะการเรียนรู้โลกดิจิทัล (DISK) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.29

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

ผู้วิจัยสรุปและอภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัย 2 ประเด็น ดังต่อไปนี้

1. ผลการพัฒนามาตรวัดทักษะพ่อแม่ในการเลี้ยงดูลูกยุคดิจิทัล พบว่า

1) ทักษะพ่อแม่ในการเลี้ยงดูลูกยุคดิจิทัล ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ คือ 1) ทักษะการสร้างความสัมพันธ์เชิงบวก (Positive relationship skills) 2) ทักษะการควบคุมพฤติกรรม (Behavior control skills) 3) ทักษะการเป็นตัวอย่างของพฤติกรรม (Behavior modeling skills) 4) ทักษะการเคารพในความเป็นปัจเจกบุคคลของลูก (Individual respect skills) 5) ทักษะการสนับสนุนและคุ้มครอง (Support and protection skills) 6) ทักษะการเรียนรู้โลกดิจิทัล (Digital learning skills)

2) มาตรวัดทักษะพ่อแม่ในการเลี้ยงดูลูกยุคดิจิทัล ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น สรุปผลได้ว่ามีจำนวน 33 ข้อ โดยข้อคำถามเป็นลักษณะของพฤติกรรมและสถานการณ์ที่เกิดขึ้นของพ่อแม่ และลูก และคำตอบจะเป็นความรู้สึกที่มีต่อพฤติกรรมและสถานการณ์ที่เกิดขึ้น 5 ระดับ โดยเลือกตอบ 1 ระดับ ที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด ผลการตรวจสอบคุณภาพของมาตรวัดทักษะพ่อแม่ในการเลี้ยงดูลูกยุคดิจิทัล โดยตรวจสอบค่าอำนาจจำแนกรายข้อ พบว่า ทุกข้อคำถามมีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 0.333-0.587 มีความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .914 และมีค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหา โดยใช้สูตรดัชนีความสอดคล้อง (Item Objective Congruence) 0.5 ขึ้นไปทุกข้อ

3) ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสอง (Confirmation factor Analysis) เพื่อทดสอบยืนยันโครงสร้างทักษะพ่อแม่ในการเลี้ยงดูลูกยุคดิจิทัล สรุปผลได้ว่า แบบจำลองสมการโครงสร้างองค์ประกอบทักษะพ่อแม่ในการเลี้ยงดูลูกยุคดิจิทัล หลังจากที่ได้ดำเนินการปรับแก้ (Adjust model) มีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ มีค่าดัชนีความกลมกลืนดังนี้ $\chi^2 = 1437.27$ df = 489 P-value = .00000, $\chi^2/df = 2.93$, RMSEA = .040, RMR = .018, SRMR = .043, CFI = .98, GFI = .93, AGFI = .92, CN = 497.78 เป็นที่ยอมรับได้ จึงได้มาตรวัดที่มีคุณภาพเพื่อใช้ในการเก็บข้อมูล สำรวจทักษะพ่อแม่ในการเลี้ยงดูลูกยุคดิจิทัล สอดคล้องกับ วีรวรรณ ยกดี (2565) กล่าวว่า พื้นฐานที่สำคัญของการสร้างมาตรวัด คือ การสร้างลักษณะเฉพาะของมาตรวัด ซึ่งควรมีการอธิบายลักษณะของการประเมินภายใต้ความเหมาะสมของขอบข่ายเนื้อหา ไม่ว่าจะเป็น องค์ประกอบของเนื้อหาวิธีการประเมิน รูปแบบข้อคำถาม จำนวนข้อคำถาม ลักษณะคำถาม เป็นต้น ซึ่งมาตรวัดฉบับนี้เป็นมาตรวัดแบบออนไลน์เพื่อให้เข้ากับสถานการณ์การใช้ชีวิตยุคปัจจุบัน และรูปแบบการใช้ชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไปของผู้คน มีข้อดี คือ สะดวก รวดเร็ว แบนข้อมูลได้หลากหลาย และผู้วิจัยสามารถส่งแบบสอบถามได้หลายช่องทาง ทำให้กระจายแบบสอบถามไปได้ครอบคลุมกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษา (บุญรัตน์ แผลงศร, 2565) สอดคล้องกับ กอบบุญ พึ่งประดิษฐ์ (2565) ที่กล่าวว่า พ่อแม่ที่มีบุตรวัยรุ่นที่อาศัยอยู่ในภูมิภาคต่างกัน มีคุณภาพการเลี้ยงดูต่างกัน การกระจายมาตรวัดไปทั่วถึงทุกพื้นที่จึงทำให้สามารถเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างได้ครอบคลุม

2. เพื่อศึกษาระดับทักษะพ่อแม่ในการเลี้ยงดูลูกยุคดิจิทัล พบว่า ระดับของทักษะพ่อแม่ในการเลี้ยงดูลูกยุคดิจิทัลอยู่ในระดับปานกลาง จึงเป็นเหตุผลให้พ่อแม่ควรพัฒนาตนเองให้มีทักษะในการเลี้ยงดูลูกยุคเสมอ และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทักษะการเรียนรู้โลกดิจิทัล (DISK) มีค่าเฉลี่ย 3.29 ซึ่งน้อยที่สุดใน 6 ทักษะ ซึ่งพ่อแม่ยังต้องพัฒนาทักษะด้านนี้อย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับ ชโรชนี ชัยมินทร์ (2566) อธิบายว่า พ่อแม่ ผู้ปกครองควรรู้เท่าทันสื่อ

และสอนให้ลูกรู้เท่าทันสื่อดิจิทัล รู้จักป้องกันตนเองจากอันตรายจากการใช้เทคโนโลยี รวมถึงการละเมิดสิทธิ์ต่าง ๆ ทางออนไลน์ ซึ่งเป็นความผิดทางกฎหมาย จนนำไปสู่การสร้างทักษะพลเมืองดิจิทัลให้กับลูก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. มาตรการฉบับนี้เหมาะสำหรับพ่อแม่ที่มีลูกวัยรุ่น และเป็นผู้ใช้เทคโนโลยีและอยู่กับสื่อออนไลน์เป็นประจำ เนื่องจากการวิจัยนี้เป็นการศึกษาข้อมูลจากพ่อแม่หรือแม่ในพื้นที่เฉพาะซึ่งเป็นชุมชนเมือง ทำให้ผลการวิจัยอาจไม่ครอบคลุมถึงกลุ่มตัวอย่างอื่น ๆ หากนำผลการศึกษาไปใช้ควรคำนึงถึงบริบทของกลุ่มตัวอย่างร่วมด้วย และมาตรการฉบับนี้เป็นเครื่องมือเพื่อให้พ่อแม่ทราบว่าตนเองควรพัฒนาทักษะการเลี้ยงดูลูกในยุคดิจิทัลด้านใดเพิ่มเติม

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาองค์ประกอบอื่น ๆ เพิ่มเติมตามวิถีชีวิตและรูปแบบการใช้ชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไป
2. ควรมีการศึกษาและพัฒนาทักษะพ่อแม่ในการเลี้ยงดูลูกยุคดิจิทัลในช่วงปฐมวัย หรือกลุ่มผู้ดูแลเด็กวัยรุ่นกลุ่มอื่น ๆ เป็นต้น เพื่อขยายผลและนำไปต่อยอดในการใช้ประโยชน์ในวงกว้างต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการทำกิจกรรมส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรมจากสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ ประเภททุนพัฒนาบัณฑิตศึกษา ประจำปีงบประมาณ 2564

เอกสารอ้างอิง

- กอบบุญ พึ่งประดิษฐ์. (2565). การเสริมสร้างคุณภาพการเลี้ยงดูของพ่อแม่ที่มีบุตรวัยรุ่นด้วยรูปแบบการปรึกษาครอบครัวเชิงผสมผสานเทคนิควิธี. *วารสารการวัดผลการศึกษา*, 39(105), 175-187.
- ขโรชินี ชัยมินทร์. (2566). ทักษะการรู้เท่าทันสื่อสำหรับเด็กและเยาวชนเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองดิจิทัล. *วารสารห้องสมุด*, 67(1), 21-39.
- นฤมล พงษ์ประเสริฐ, กุลกนก มณีวงศ์, และเอกมล เอกลักษณ์ดิolk. (2021). แนวทางของผู้ปกครองในการกลั่นกรองข้อมูลข่าวสารสำหรับเยาวชนไทยในยุคเสรี. *CRRU Journal of Communication Chiang Rai Rajabhat University*, 4(2), 58-79.
- บุญรัตน์ แผลงศร. (2565). เครื่องมือการวิจัยทางสังคมศาสตร์: แบบสอบถามออนไลน์. *วารสารการวัดผลการศึกษา*, 39(105), 28-38.
- พิมพ์ลักษณ์ เจริญวานิชกูร, สิวะโชติ ศรีสุทธียากร, และกนิษฐ์ ศรีเคลือบ. (2566). การเปรียบเทียบการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการวัดความเป็นพลเมืองดิจิทัลของนักเรียนระหว่างการประมาณค่าความน่าจะเป็นสูงสุดและการวิเคราะห์แบบเบย์. *วารสารการวัดผลการศึกษา*, 40(107), 201-217.
- วีรวัฒน์ ยกดี. (2565). การพัฒนาลักษณะเฉพาะของแบบวัดความฉลาดรู้ทางสุขภาวะสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น. *วารสารการวัดผลการศึกษา*, 39(105), 13-27.
- สุวัชรารณ สวอารมณ, เพ็ญภา กุลนาคดล, และประชา อินัง. (2566). การเสริมสร้างพฤติกรรมการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ที่มีบุตรวัยรุ่นด้วยการปรึกษาครอบครัวเชิงบูรณาการ. *วารสารวัดผลการศึกษา*, 40(108), 40-50.

- สำนักยุทธศาสตร์สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม. (2565). *การสำรวจพฤติกรรมผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย Thailand Internet User Behavior*.
<https://www.etda.or.th/th/Our-Service/statistics-and-information/IUB2022.aspx>
- อรณพ ชนินทรวงศ์ศิริ, ชันทอง วัฒนประดิษฐ์, และพระครูปลัดอดิศักดิ์ วชิรปัญญา. (2567). กระบวนการพัฒนาพ่อแม่ เพื่อนที่ปรึกษาสำหรับวัยรุ่น เพื่อเสริมสร้างครอบครัวสันติสุขโดยพุทธสันติวิธี. *วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร*, 12(1), 270-283.
- Celeste Sturdevant Reed, Laurie A. Van Egeren and Lorraine McKelvey. (2009). *Psychometric Study of The Parenting Skills Assessment: A Practitioner Approach to Measuring Parenting Practices*. Michigan State University.
- Diamantopoulos, A., Siguaw, J. A., & Siguaw, J. A. (2000). *Introducing LISREL: A guide for the uninitiated*. London: Sage.
- Jöreskog, K. G., & Sörbom, D. (1996). *LISREL 8: User's reference guide*. Scientific Software International.
- Pinheiro-Carozzo, N. P., Gato, J. J. C. V., Fontaine, A. M. G. V., & Murta, S. G. (2020). *Internal structure of the Parenting Practices Scales in a vulnerable sample: a confirmatory factor analysis*. *Estudos de Psicologia (Campinas)*, 37, e190139. <https://doi.org/10.1590/1982-0275202037e190139>
- Simon Kemp. (2023). *DIGITAL 2023: THAILAND*. <https://datareportal.com/reports/digital-2023-thailand>
- Tabachnick, B. G., & Fidell, L. S. (2019). *Using Multivariate Statistics* (7th ed.). Pearson.
- Whittaker, T. A., & Schumacker, R. E. (2022). *A beginner's guide to structural equation modeling*. Routledge.
- World Health Organization (WHO). (2007). *Helping parents in developing countries improve Adolescents' health*. Geneva: World Health Organization.